

ساختمان صفر انرژی (ZEB) الگوی پایداری در ساختمان‌های آینده

مرتضی نیک فطرت^۱، مریم امان پور^۲

^۱ عضو هیات علمی دانشکده فنی و حرفه‌ای سما، دانشگاه آزاد اسلامی واحد برج‌البرز، ایران

پست الکترونیک: EMAIL: MORTEZANIKFETRAT@GMAIL.COM

^۲ عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایوانکی، سمنان، ایران

پست الکترونیک: EMAIL: M.AMANPOUR@YAHOO.COM

چکیده:

انسان اکنون از لحاظ صرفه جویی در انرژی در موقعیتی قرار دارد که هیچ گاه تا بدین حد بحرانی نبوده است. برای اجرای استانداردها و معیارهای دائمی صرفه جویی در انرژی، تعیین و کنترل دقیق مصرف انرژی در ساختمان، امری حیاتی است. نتیجه ای باستگی مفرط انسان به سیستم‌های مکانیکی و مصرف عنان گسیخته‌ی انرژی، همانا تخریب شتابان و فزاینده‌ی محیط زیست بوده است. معماری به خاطر مسائل ساخت و ساز و مشکلات ناشی از شیوه‌های نادرست ساختمان سازی، سهم بسزایی در ایجاد بحران‌های زیست محیطی دارد. زیرا با ساختمان سازی است که هرگونه آلودگی از جمله آلودگی خاک، آب، هوا و از این قبیل به طبیعت وارد می‌شود. ساختمان‌ها تاثیر قابل توجهی در مصرف انرژی و دخالت در محیط زیست دارند که حدود ۴۰ درصد از انرژی مصرفی را به خود اختصاص داده اند. و البته این میزان مصرف رو به افزایش می‌باشد. و فرسودگی زود هنگام ساختمان‌ها که به دلیل عدم رعایت اصول و استانداردها در هنگام ساخت پدید می‌آید بر این قضیه دامن زده است. مصرف برق در بخش تجاری بین سالهای ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۰، دو برابر شده است. و انتظار می‌رود که تا سال ۲۰۲۵، پنجاه درصد به آن اضافه شود. مدامی که ساختمان‌ها به سمت پایداری و کاهش مصرف انرژی گرایش پیدا نکنند، این بحران ادامه خواهد داشت. در ساختمان‌های با مصرف انرژی صفر، ایده کار در این است که ساختمان‌ها تمام انرژی مورد نیاز خود را با استفاده از منابع محلی و تجدید پذیر به صورت کم هزینه تامین کنند. و حتی در صورت امکان بیشتر از انرژی مصرفی سالانه تولید کنند و ان را به شبکه برق شهری صادر کنند و یا بصورت ذخیره برای موقع اضطراری مورد استفاده قرار دهند. استقلال از شبکه برق شهری هدف غایی و نهایی در این ساختمان‌ها می‌باشد. در این ساختمان‌ها شاهد آن هستیم که بنا به عنوان بخشی از پیکره‌ی محیط مجاور و طبیعت پیرامونش نه تنها سبب هدر رفتن انرژی نمی‌شود، انواع آلودگی‌های محیطی را ایجاد نمی‌نماید و برسلامت انسان تاثیر منفی نمی‌گذارد بلکه یا صرفه جویی و مصرف بهینه‌ی انرژی، برخورداری از مصالح همساز با اقلیم و قرار گرفتن در چرخه‌ی زیست بوم، در جهت تحقق اهداف توسعه‌ی پایدار حرکت می‌کند. در این مقاله بر آنیم تا ضمن تعریف مختص از معماری پایدار و ساختمان‌های با مصرف انرژی صفر، با ویژگی‌های این ساختمان‌ها اشنا شویم. روش تحقیق در پژوهش حاضر به صورت توصیفی-تحلیلی خواهد بود که به بررسی ضرورت تجدید نظر در منابع انرژی و جایگزینی انرژی‌های نو در معماری می-

پردازیم. نتایج حاصل از پژوهش بیانگر آن است که با سود جستن از انرژی های طبیعی و پاک و ساخت و ساز هماهنگ با طبیعت و بهره گیری صحیح از منابع و عوامل اقلیمی میتوانیم مصرف انرژی را کاهش دهیم و از آلودگی محیط زیست جلوگیری کنیم.

کلمات کلیدی: انرژی، محیط زیست، ساختمان صفر انرژی، منابع تجدید پذیر، معماری پایدار